

razgled, je dosti za jedno uro podučevanja. b) Učenci naj se uče gledati rastlino kot celoto, potem ko so spoznali posamezne njene dele. c) Naj jo primerjajo z drugimi rastlinami, da se oko bolj vadi v opazovanji in razločevanji. Ako so se učenci tega privadili, potem podučevanje hitreje napreduje, potem je tudi mogoče pokazati več rastlin v jedni uri, posebno ako se morejo žive pokazati in otrokom v roke dajati. Vendar ni dosti, da se neznane rastline le enkrat pokažejo, treba je to večkrat ponavljati. d) Učenik mora to vse prosto pripovedovati, in pred more premisliti, kaj in koliko bo pripovedoval. Ako je pri šoli vert za cvetice in drevesa, je to posebno koristno pri poduku, posebno kar se tiče kuhinjskih rastlin, zdravilnih zeli in sadjereje. e) Vsaki se dolgočasi in utruji pri branji prirodopisja, ako so popisi enolični; koliko bolj mora to biti pri šolskih otrocih! Popisovanje naj bo tedaj, kolikor mogoče, različno v svojih izrazih, to pa je mogoče, ako se ravnamo, kakor je bilo zgoraj omenjeno, in prirodnine, ki se povzdigujejo nad druge, živo in po življenji naslikamo.

V slovenskem jeziku imamo v tej reči knjige: Štirje letni časi; Schoedlerjeva knjiga priroda, ki obsega fiziko, astronomijo, kemijo, mineralogijo in geologijo; Pokornijevo živalstvo in rastlinstvo. Te knjige je izdala slov. Matica. Za ljudske šole nam dobro rabi Tomšičev prirodopis; ni sicer popoln prirodopis, a ima od vsakega kraljestva nekaj telesnin, katere prav živo popisuje. Sicer pa skoraj vsaka številka „Vertca“ ima podobo kake živali, pridejan je prav lahko umljiv popis. Taki mični in umljivi spisi močno zbuja pri otrocih veselje do narave; dokler nimamo večjih del, rabimo to, kar imamo, med tem pa nabirajmo gradiva, da stopimo z večjim delom pred svet, kedar se bode za to popraševalo.

Moč v veri.

Vera je silo imenitna — poduku in odgoji: poduku v njegovi skupnosti, ker ga s svojo višjo svitlobo oživlja in mu pokaže poslednjo mér vsega spoznanja; odgoji pa, ker je nji podlaga in središče. Ni dvojiti nad tem, ako pomislimo, kako prečudno moč že sv. pismo pripisuje veri. Ni ga pa tudi nauka v razodenju božjem, ki bi ne bil praktične vrednosti ali sercu ali življenju. Kar presega navadne človeške moči, to more človek doseči s sveto vero, v kateri je čeznatorna moč. Ali že vero vzamemo kakor čednost, ali kakor podlago verskemu življenju, povsod dobrodejno vpliva na poduk in odgojo. Manj učen se le uči od bolj podučene sebi na korist, tako tudi pridobiva vsako podučevanje v človeških vednostih, ako se naslanja na višjo nadzemske spoznanje, še večje veljavo. Ne mótimo se tedaj, ako terdimo, da vera povzdiguje človeško

pamet in modrost do prave časti in velikosti, in to se pozna, ako se prav verši, pri vsakem podučevanju. Še manj pa odgoja shaja brez vere, ker iz vere raste kakor iz svoje korenine, pa tudi pravičnost ima iz tega vzroka v veri svoje korenine. Vera ima namreč to moč, da podpira in vterjuje življenje v milosti. Kerščanska izreja ima pa ravno ta namen. Ona ne otrebi mlademu drevescu le gosenice in nesnago, marveč mu pospešuje rast, ga požlahnuje in skerbi, da se lepo razvija. V to pa potrebuje odgoja vere. Zastonj dela gojitelj zoper sebičnost, zoper laž, ako njegovo prizadevanje nima podlage v veri. Ako tisto, kar imenujemo ljubezen, nima korenine v veri, nima stanovitne rasti in se rado usuši. Ako pa pride iz vere, ima terdno korenino v čeznatornem spoznanji, od tod vleče živež v vse, nagib je čist in dober. Tako je v drugih rečeh, kar se tiče naravnega življenja; v veri ima vse pravo podlago, mér in postavo. Vera pa tudi uči človeka, katere blagosti življenja ima ceniti, za katere mu je truditi se? Vera mu pa tudi daje moč, da ne koperni po blagostih, ki se ne strinjajo z večnimi blagostmi, pa da zametuje take, katere si pridobi le takrat, ko večne zanemarja. Moč, ki je v veri, obsega vse kar se tiče odgoje, kakor se tudi razteza na vse življenje v gnadi ali milosti. „Brez zdravila, ki je v veri, ne sanjamo samo, ampak smo „zares bolni, naše dušne oči so motne in kalne, in tako tudi naša pamet ne sodi prav; vera pa odkriva bolezní naši duši, in tako jih „ozdravlja“. V veri ima tedaj gojitelj prav močno zdravilo. To mora vedeti in po tem se ravnati ne samo učitelj, ampak tudi gojenec, pa, ker učitelj to ve, morajo to vedeti tudi gojenci in se po tem ravnati. Tukaj pa ni zadosti le podučevanje in lastni zgled, poglobitna reč so verske vaje. Kako moč ima vera, to ne spozna otrok tolikanj iz besedi ali iz vednosti o verskih resnicah in o božjem razodenji, a veliko več iz verskih vaj; tam se zbuja veselje do vere in prepričanje v veri; kadar se vera obudi, pride tudi dar sv. vere v milosti, vsaka moč raste le v vaji, tako tudi moč v veri. — Vera je dar božji in ga moramo od Boga sprostiti. Kdor se v obujevanji vere večkrat vadi, ta tudi spozna, od kod pride, da je veliko učenih ljudi, ki dobro vedó, kaj imajo verovati, pa vendar le ne verujejo. Vera jim ni dar božji, zanj ne prosijo, od tod pa pride, da tudi daru svete vere nimajo. — Nejevera pa sicer prihaja tudi iz drugih virov. — Iz tega kratkega se vidi, kako potrebne so verske vaje mladosti, in zakaj da prosimo: pomnoži našo vero!

Dopisi in novice.

— *Iz štajarskega dež. zbora.* (Dalje.) Ko je bilo posvetovanje o dežel-nem šolskem trošku so konservativni poslanci zapustili zbornico. Ze 1. 1872 so izrekli, da ne privolijo ničesa za ljudsko šolo dotlej, dokler v postavi niso